

Historie: 223. Petr Macek k otázce vyloučení Topolky

Historie

doc. ThDr. Petr Macek Ph.D. (foto Paměť národa)

Petr Macek k otázce vyloučení Topolky

Postoj Petra Macka k úsilí novokalvinistů a fundamentalistů v BJB o vyloučení Baptistického sboru Na Topolce, založený na baptistických principech a zásadách, dokumentují jeho dopisy, komentáře a výzvy k aktérům tehdejšího nábožensko-politického komplotu v BJB.

Dopis Petra Macka Výkonnému výboru a sborům BJB: Kdo jsou baptisté

Dlouholetý kazatel pankráckého sboru Petr Macek poslal Výkonnému výboru a sborům BJB, kterým reaguje na aktuální situaci v BJB.

Kdo jsou baptisté

Výkonnému výboru a sborům BJB v České republice:

V Praze dne 31. 3. 2017

Milé sestry a milí bratři,

jako někdejší dlouholetý kazatel pankráckého sboru se nemohu nezajímat o současný spor v BJB, jehož předmětem jsou stanoviska představitelů tohoto sboru. Je mi jasné, že otázka homosexuality či „jiné sexuální orientace“ je stále choulostivá a nebude v ní asi dosaženo úplné jednoty. Ne pro každého to bude výzvou k osvědčení kristovské vstřícnosti vůči tomu, co je jiné, cizí nebo odpudivé. Pro někoho to bude pokušením, před nímž je třeba se mít na pozoru a před nímž je třeba varovat.

Ale je třeba tu hned formovat třecí plochy, které se neobejdou bez zjednodušování a zkreslování věci? A je možné inkriminovat bratry a sestry ve víře pro jejich postoje k této věci? Je to baptistické? Je to vůbec křesťanské? Přečetl jsem si materiály pro sjezd delegátů BJB a byl jsem docela zděšen.

Co dělá baptistu baptistou? Jsou tu při notorické rozmanitosti i nějaká základní specifika či principy, které jsou pro baptisty charakteristické? Asi nejznámější a nejpřehlednější knihou věnovanou těmto principům je spis Waltra B. Shurdena *Baptistická identita* (The Baptist Identity) z roku 1993. Kniha navazuje na nejznámější předchozí publikace na toto téma a z poloviny obsahuje výtahy z nejzásadnějších baptistických dokumentů.

Nejznámějšími společnými dokumenty, které se otázkou identity zabývají, jsou: Dokument komise Světového baptistického svazu pro „baptistický duchovní odkaz“ vydaný na zasedání této komise v Záhřebu roku 1989 a nazvaný *K baptistické identitě* (Towards A Baptist Identity) a dokument oddělení pro „teologii a vzdělání“ Evropské baptistické federace z roku 1993 nazvaný *Jací jsou baptisté?* (What are Baptists?).

Shurdenova kniha, jejíž podtitul zní „Čtyři křehké svobody“ (Four Fragile Freedoms), řadí k oněm specifikům svobodné studium a závaznost Písma, svobodu svědomí každého věřícího, svrchovanost a autonomii místního sborového společenství a náboženskou svobodu jako nezczitelné právo.

Záhřebský dokument se s těmito důrazy shoduje a přidává k nim společnou odpovědnost za zvěstování evangelia okolnímu světu. S tím souhlasí i dokument *Jací jsou baptisté?*, který přidává ještě některé další důrazy, včetně zásady „odluky církve od státu, vycházející z přesvědčení, že jediným Pánem církve je Ježíš Kristus“. Jiné dokumenty řadí tento princip k náboženské svobodě. Nic

z toho není asi výlučně baptistické, ale nic z toho nemůže v autentickém baptismu chybět.

Zdá se mi, že v současné debatě jsou nejvíc v ohrožení svoboda svědomí každého věřícího jedince a svoboda místního sboru. Shurden ve své definici svobody svědomí říká, že „baptisté odjakživa hájili nezczitelné právo a odpovědnost každého jedince stát před Bohem bez nutnosti hlásit se k nějaké konkrétní formulaci vyznání víry, bez duchovenského zprostředkování a bez intervence vnějších autorit“. Dokument EBF konstatuje: „Potvrzujeme potřebu zachovat svobodu svědomí, a proto přijímáme všechny rozdíly, které mezi námi mohou vzniknout“.

Je to stanovisko, které vychází z toho, že každý člověk, který prodělal zkušenost osobního setkání s Bohem skrze víru v Ježíše Krista a který byl na základě této zkušenosti pokřtěn, je kompetentní k tomu činit morální a duchovní rozhodnutí. Není to jen jeho privilegium, ale i jeho povinnost. Tato osobní kompetence neznamena soběstačnost, každý jedinec je závislý na Boží milosti, ale tuto milost zakouší a přijímá osobně.

Autor připomíná, že v dějinách se vždy našli baptisté, kteří chtěli v dobré víře druhým určovat, jak a co mají konkrétně věřit. Tím se však pravé baptistické tradici zpronevěřovali a svobodu svědomí oklešťovali. Křesťanská víra musí zůstat osobní věcí každého jedince, musí být dobrovolná a založená na osobní zkušenosti a osobním poznání.

O svobodě místního sboru autor říká, že „baptisté odjakživa hájili svobodu každého místního sboru určovat si pod bezprostřední Kristovou vládou, kdo může být členem sboru a jakým způsobem má být sbor veden, stanovovat, jaký má být sborový bohoslužebný a správní řád, pověřovat konkrétní muže či ženy za své služebníky na základě jejich obdarování a podílet se na jednotě a díle širšího společenství těla Kristova, k jehož údům se hrdě hlásí“. Dokument EBF praví: „Potvrzujeme svobodu a odpovědnost každého místního sboru objevovat Kristův záměr ve svém vlastním životě a díle“.

Baptisté vždy mluvili o místním i univerzálním společenství „těla Kristova“ a k onomu univerzálnímu řadili všechny obrácené věřící všech denominací. Církvi však pro ně byl na základě jasných svědectví Nového zákona především místní sbor. V něm si pod Kristovou bezprostřední vládou řeší všechny záležitosti a žádná jiná autorita, včetně širšího společenství sborů, nemůže místnímu sboru nic diktovat. On sám představuje společenství schopné ve víře rozpoznávat ve všech svých záležitostech mysl Kristovu a dávat se vést Duchem svatým.

Kongregacionalismus jako tradiční výraz označující toto specifikum a odlišující je od jiných církevních modelů nikdy neznamenal izolacionismus. Baptistické sbory se již záhy seskupovaly v dobrovolné asociace, a to jednak z pragmatických důvodů (některé činnosti se vyplatilo dělat společně), jednak aby vyjádřily svou jednotu v Kristu a posílily své svědectví svému okolí. Tyto asociace však nikdy nepředstavovaly centralizaci duchovní či teologické autority a také se nikdy nenazývaly „církve“. Z principu také nevyklučovaly či neomezovaly případné mezidenominační či ekumenické aktivity baptistů.

Podle záhřebského dokumentu má „každý místní sbor svobodu a vzhledem k zájmům evangelia i povinnost vstupovat do smluvního vztahu s jinými křesťany, a to na místní, národní i mezinárodní úrovni“. Shurden připomíná, že kongregační princip je zdrojem rozmanitosti a přispívá k tvůrčímu potenciálu baptistického svědectví.

Baptisté jsou v zájmu účinnějšího či věrnějšího svědectví připraveni naslouchat kritickým hlasům svého okolí, ale tak jako osobní svědomí každého věřícího baptisty musí zůstat svobodné, tak ani žádný baptistický sbor nemůže dovolit nikomu jinému, aby mu určoval, jakým způsobem sloužit Kristu. O tom má a musí mít každý místní sbor pod Kristovou vládou svobodu i odpovědnost rozhodovat sám.

Jak je to s dovoláváním se Písma v oněch sjezdových materiálech a označováním určitých postojů za „nebiblické“? Jestliže někdo víru či náboženství chápe jako naplňování příkazů a zákazů – jak to svým způsobem platí o Islámu a jeho vnímání Koránu, pak není pochyb o tom, jak bude chápat „bibličnost“.

Může však toto platit o křesťanské víře a o vztahu mezi vírou a Písmem? Není taková víra spíš projevem „křesťanského zákonictví“ napařád spojeného s hledáním narušitelů „jasných pravidel“ a se snahou o jejich usvědčení a potrestání? V čem se pak v principu liší od džihádismu jako „boje za spravedlivou věc“? Je toto „duch Písma“? Je to náhoda, že v návrzích, kde se operuje domnělou „nebibličností“, se ani jednou neobjeví odkaz k Ježíši Kristu?

Důraz na svobodu, říká Shurden, může znít hrozivě těm, pro něž je pohodlnější nechat si věci určovat než si je svobodně volit a kdo mají raději uniformitu než rozmanitost. Vždy budou také takoví, kteří budou chtít své porozumění Písmu vnucovat jiným a jejichž chápání autority bude tato svoboda ohrožovat. Je proto třeba si uvědomit, že důraz na svobodu není protikladem důrazu na víru a věrnost.

Jde přece o to, že oním elementem víry, který drží všechny zmíněné svobody pohromadě, je ústřední místo Ježíše Krista, jeho vláda nad Písmem, nad životy jednotlivých věřících, nad sbory, nad naším vztahem k okolnímu světu. Přihlášení se k této vládě je základním baptistickým krédem. Jen tam, kde je Ježíš Kristus Pánem, se dostává náležitá váze i Písmu, protože Písmo se tu stává naším hlavním prostředkem k poznání Kristovy mysli a Kristova ducha.

Jak říká záhřebský dokument, „Baptisté začínají u Písma, protože Písmo nám zprostředkovává Boží sebe-zjevení, jež je vrcholným způsobem aktualizováno v životě, smrti a vzkříšení Ježíše Krista“. Podobně konstatuje i dokument EBF: „Naší poslední autoritou pro víru i praxi je Ježíš Kristus zjevený v Písmu a přítomný svému lidu skrze Ducha svatého.“

Písma Starého a Nového zákona jsou pro nás primární autoritou seznamující s Božím zjevením v Kristu.“ Jinak řečeno: Ježíš Kristus je Pánem každého věřícího jedince, Pánem nad Písmem i Pánem církve. Proto, jak říká opět záhřebský dokument, „pod Kristovou vládou a před otevřeným Písmem je každý místní sbor kompetentní k tomu, aby sám rozhodoval o způsobu svého svědectví svému okolí“.

Dovolil jsem si těchto pár poznámek, s nimiž seznámím i pankrácký sbor, jako obohacení případné diskuse na sjezdu delegátů nebo po něm. Vede mě k tomu i starost o pověst BJB. Ta před nedávnem u veřejnosti svědecky „bodovala“, když pro baptisty stěžejní princip odluky církve od státu, vyjádřila i odmítnutím finančního odškodnění v rámci církevních restitucí. Nyní by mohla toto své renomé poškodit.

Pokud pankrácký sbor ze společenství sborů vyloučí, bude to možná první případ ve velké baptistické rodině, kdy určité místní společenství víry bylo vyloučeno ne proto, že přestoupilo dobré mravy nebo společnou ústavu, ale proto, že mělo na určité otázky jiný názor než většina. BJB se tím ve skutečnosti sama ideově vyloučí ze standardní baptistické tradice, jež formovala a dosud charakterizuje všechna národní i nadnárodní baptistická společenství.

S pozdravem a přáním všeho dobrého

Petr Macek

Petr Macek - Několik poznámek k pastýřským napomenutím předsedy VV

Z mezisborové korespondence

Milí přátelé, bratři a sestry,

i když momentálně nejsem přímo členem žádného baptistického sboru, za baptistu v širším slova smyslu (tj. za dědice teologického odkazu radikální reformace jako otevřeného úkolu) se pokládám a dění v BJB sleduji. Díky tomu jsem zachytil i několik pastýřských napomenutí adresovaných současným předsedou VV BJB českým baptistům u příležitosti jubilea založení Jednoty i blížícího se jednání Sjezdu delegátů. V těch napomenutích je poukázáno na současná napětí v této stoleté baptistické pospolitosti a na to, co je údajně jejich příčinou.

I když nepochybuji o tom, že je za tím upřímná starost a vědomí odpovědnosti a že je to celé provázeno osobní duchovní přípravou, mám k tomu jako teolog, někdejší pastor a trochu snad i znalec jak baptistické tradice, tak současné teologické scény, několik zásadních připomínek.

Jako jedna z příčin onoho napětí je uvedena teologie topoleckého sboru. Bratr předseda ji charakterizuje jako „liberální“, a to mimo jiné proto, že zdůrazňuje samostatnost baptistických sborů v řešení teologických otázek. To se, jak správně dovozuje, týká i zacházení s Biblií jako pramenem křesťanské víry a postoje k různým etickým otázkám.

Netuším, co přesně je tu oním pejorativně pojatým označením „liberální“ míněno, ale důraz na samostatnost v kladení a řešení teologických otázek je spolu se svobodou svědomí původním baptistickým (a už dříve anabaptistickým) principem, který je obecně ctěn a který je také bez jakéhokoliv okleštění zakotven i v Ústavě BJB. To je skutečnost, již se, jak známo, topolečtí od počátku dovolávají.

Jestliže dodržování tohoto principu je solí v očích sborů, které se k tomuto principu hlásí jen čistě formálně, je na duchovním vedení Jednoty, aby takové sbory na tento jejich sebeklam upozornilo, ne aby se za jejich stanoviskem alibisticky skrývalo, jak to podle mne doposud dělalo. Je-li někdo z vedení Jednoty k tomu motivován tím, že má s tímto principem sám problém (a tomu nasvědčuje i to, že nový návrh na vyloučení Topolky za její důrazy přichází ze sboru, jehož kazatelem je sám stávající předseda VV BJB), leccos to vysvětluje, ale neopravňuje to k odmítnutí hájit společně přijaté dokumenty, jejichž znění je jasné.

Obecné nařčení z „nebibličnosti“ nebo poukaz na „vůli ostatních sborů“ být nebo nebýt s někým ve společenství, na tomto selhání v zastávání přijatých řádů a na tom, že jsou tím do okolí vysílány matoucí signály, nic nemění. Obávám se proto, že i rozhodnutí některých sborů Jednotu opustit, má jednu ze svých příčin v tomto selhání a s ním spojeným lavírováním a teologickou bezradností jejího současného vedení.

Na okraj bych ještě rád připomněl, že skutková podstata toho, za co Topolka byla a je pranýřována, je důsledná obhajoba práva jedinice na určitý názor na konkrétní spornou otázku, nikoli její domněle „liberální“ teologie či „přístup k Bibli“ a „k Božímu slovu a jeho autoritě ve věcech víry a praxe“, o nějakém jednání či chování kohokoliv ve sboru, které by se někomu mohlo stát kamenem úrazu, ani nemluvě. Pokud někdo něco takového naznačuje nebo tvrdí, tak skutečnost prostě účelově zkrsluje

a sám zavdává příčinu k pohoršení.

Tím ovšem problematičnost oněch pastýřských napomenutí nekončí. Tvrzení, že to, co je „baptistické“, je zároveň nebo automaticky také „konzervativní“ a „evangelikální“, nebo že BJB taková vždy byla, je bezobsažné, protože do takových označení si může každý - podobně jako do označení „liberální“ - dosadit, co se mu zrovna zlíbí. Ani upřesnění, že být „evangelikální“ znamená dávat „důraz na Boží slovo a na osobní zkušenost obrácení“, tu nepomáhá.

Záleží na tom, zda „evangelikální“ souvisí s evangeliem, s „dobrou zprávou“ o Boží milostivé cestě za námi a s námi, a tedy i s onou osobně náročnou životní orientací, která Ježíše přivedla na kříž a jeho bezprostřední následovníky na mučidla (podobně jako anabaptisty ze šestnáctého století, kterých se příležitostně i v BJB rádi dovoláváme).

S důrazem na „Boží slovo“ a „osobní zkušenost obrácení“ je to podobně; záleží na tom, co s námi to Slovo a ta změna smýšlení dělá. Pokud se „evangelikálové“ v Hitlerově Německu nezastávali pronásledovaných Židů, pokud v nich neviděli pronásledovaného Žida Ježíše, byl jim důraz na „Boží slovo“ a „osobní zkušenost obrácení“ k ničemu, resp. byl onou „vírou“ a „zbožností“, z níž se po válce spolu s ostatními veřejně káli.

U příležitosti oslavy Velikonoc je dobré mít na paměti, co původní anabaptisté i baptisté vždy učili, že pokud nemáme v praxi své víry spojitost s Ukřižovaným, tj. s jeho poníženou, ale statečnou a nonkonformní cestou za pohrdanými a uraženými, tak nejenom že nemáme ani spojitost se Zmrtvýchvstalým a s jeho duchovní Vládou v naší časnosti, ale velikonoční zvěsti vlastně nerozumíme. Chtít Bibli rozumět jako „knize příkazů a zákazů“ a jako návod, jak zatočit s „jinak věřícími“, je pokušením duchovní plytkosti a návratu k pohanství, kterému můžeme při své duchovní pýše někdy podlehnout, ale bezbranní vůči němu nejsme.

Pokud mu však nedokážeme účinně čelit, zůstává veškeré naše mluvení o „umírání svému já“, o „usilování žít podle Boží vůle zjevené nám v Kristu“, o „Vítězi, který je naším orientačním bodem a světlem, naší alfou a omegou“, který nás „vede a chce vést dál“ a „učí nás zachovávat všechno, co nám přikázal“, na hraně náboženské fráze a někdy už i za ní.

Petr Macek

Dopis Petra Macka vedoucím sborů BJB

V Praze 18.4.2018

Vedoucím sborů, které budou prostřednictvím svých delegátů v sobotu hlasovat pro vyloučení sboru Praha 4 z BJB:

Bratři a sestry,

nejsem si jist, jestli jste si vědomi toho, co hodláte udělat. Vyloučení sboru Praha 4 z BJB, o které usilujete, by bylo na místě, kdyby sbor Na Topolce soustavně porušoval zásady nebo řád, k němuž se vstupem do společného svazku s ostatními dobrovolně přihlásil, a demoralizoval tak celou Jednotu a okolí sváděl k závěru, že baptisté se chovají v rozporu s tím, co ve své ústavě o sobě tvrdí.

V tomto smyslu baptisté obvykle své svazy či jednoty také chápou: Netvoří společně církev, ale

funkční účelové duchovní společenství. Církvemi ve vlastním slova smyslu jsou jednotlivé sbory. Vyobcování jednotlivého sboru z tohoto dobrovolného společenství není exkomunikací, vyloučením z církve, tj. z „communio“ s Kristem. Takový sbor zůstává nadále v širší křesťanské „ekumeně“.

Tak tomu ovšem v tomto případě není: Z argumentace těch, kdo usilují o vyloučení Topolky, vyplývá, že BJB chápou jako jeden velký sbor, jako církev, o jejíž duchovní čistotu se svými kázeňskými sankcemi zasazují. Mluví se o „království Božím“, o „podílu na království Kristovu“, o „panství Kristovu“.

Rozhodnutí, které hodlá Sjezd delegátů učinit, je tak prezentováno jako rozhodnutí učiněné za církev Kristovu a pro Topolku v ní už místo nezbyvá. Odhodlání „nemít s ní nic společného“ se proto netýká jen časnosti, ale věčnosti. Tak církev svým rozhodnutím vždy rozuměla: „Cokoli odmítnete na zemi, bude odmítnuto v nebi, a cokoli přijmete na zemi, bude přijato v nebi.“ (Mt 18,18). Na základě čeho bychom tomu měli chtít rozumět jinak?

Připomínám také, že sbor by v tomto případě byl exkomunikován ze společenství Kristova lidu za svůj názor. Jeho zdrženlivý názor na homosexualitu, resp. na to, jak chování homosexuálů vnímat a jak s nimi jednat, je pokládán za „herezi“. Ano, v dějinách církve se za herezi, za „kacířství“, za to, co bylo církví označeno jako falešné nebo scestné učení, „kaceřovalo“, tj. trestalo – exkomunikací nebo i jinou újmou. Baptisté, tak jako před nimi anabaptisté a jiní předchůdci „svobodně-církevní“ orientace však nikdy nebyli těmi, kdo za herezi odsuzovali a trestali. Vždy byli naopak mezi těmi, kdo byli jako „heretici“ s údajným „požehnáním shůry“ odsuzováni a trestáni.

S pozdravem a s myšlenkou na ty, za jejichž duchovní vedení zodpovídáte,
Petr Macek

Vzkaz Topoleckým

Milé sestry a milí bratři ve sboru BJB Na Topolce:

Na adrese sborybjb@googlegroups.com kolují komentáře, kde je to, že jste nepodlehli tlaku a neustoupili od své pastorační strategie nekvalifikovat nikoho, kdo sám sebe takto nevnímá, automaticky jako hříšníka (tj. jako vzpurníka proti Bohu) jenom proto, že jeho seberealizace neodpovídá místnímu kulturně-náboženskému kodexu, přirovnáváno k chování gamblersů a pedofilů.

Chci vás ujistit, že celým generacím svědků víry, kteří i za cenu určitého sebezapření odmítli „jiné“ diskvalifikovat, se dělo totéž, a vždy to bylo pod zástěrkou „bohabojnosti“. Často k tomu docházelo ze zášti, někdy z nevědomosti, kombinované s normálním lidským strachem z „jiného“, vyšlo to však nastejno a stejný byl i společenský účinek: Nikdy to nevedlo k nějakému duchovnímu obživení a misijnímu průlomů, po pravidle spíš opak: Rozdělení se prohloubilo a okolí tu zaznamenalo jen nábožensky maskované zneužití moci a tento svůj závěr aplikovalo na celou „ideologii“ (jinak i díky tomu křesťanství a evangelium ani chápat nemohli).

Málokdy se prosadila v kruzích těch, kdo se k určitým názorům sami nehlásili, gamalielovská prozíravost neuchylující se k laciné „argumentaci ze zákona“, jakkoli tato prozíravost byla coby osvědčená metoda či model bohabojného zacházení s „jinými“ po celá staletí křesťanské éry vždy po ruce (Skutky 5,34-39).

To by vás mělo posílit ve víře i naději, navzdory tomu, co právě prožíváte. Věřím, že váš smutek se obrátí v radost. To určitě neplatí o údajném smutku těch, kdo vás za vaši pastorační strategii vyloučili ze svého středu. Ten spíš připomíná sklíčení z toho, že „bohabojnosti“ v podobě horlivosti v dodržování toho, co „žádá zákon“, se v kontextu nových výzev lásky nedostává náležitého pochopení a ocenění (Mk 10,22). To, čeho se tito nedocenění nedokážou ke své škodě vzdát, není majetnictví hmotných statků, ale právě ona představa věrnosti a oddanosti Bohu, která je žene do konfrontací a sebevědomých „čistek“, jako jsou ty, které se v těchto časech odehrávají v Jednotě.

Nezapomeňte na ně ve svých přímluvách.

Váš v Kristu
Petr Macek

Skutky apoštolské 5,34-39

Tu povstal ve veleradě jeden farizeus jménem Gamaliel, učitel Zákona, kterého si vážil všechen lid; poručil, aby ty lidi na chvíli vyvedli ven, a řekl jim:

„Muži Izraelci, dobře si rozvažte, co s těmito lidmi uděláte. Neboť před nedávnem povstal Theudas a říkal, že on je někým velkým; i připojil se k němu počet asi čtyř set mužů. Byl však zabit, a všichni, kteří ho poslouchali, byli rozptýleni a obráćeni vniveč.

Po něm povstal ve dnech soupisu Juda Galilejský a strhl za sebou lid; také on byl zničen a všichni, kteří ho poslouchali, byli rozptýleni. Proto vám nyní pravím: Nechte tyto lidi a propustte je. Je-li tento plán či toto dílo z lidí, zanikne; je-li však z Boha, nebudete je moci zničit — abyste snad nakonec nebyli nalezeni jako ti, kdo bojují proti Bohu.“

Marek 10,17-22

A když vycházel na cestu, přiběhl jeden člověk, poklekl před ním a ptal se ho: „Dobrý učiteli, co mám učinit, abych získal věčný život?“

Ježíš mu řekl: „Proč mne nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jen jediný: Bůh. Příkázání znáš: Abys nezabil, nezcizoložil, neukradl, nevydal křivé svědectví, nepodvedl; cti svého otce a matku.“

On mu řekl: „Učiteli, toto všechno zachovávám od svého mládí.“

Ježíš na něho pohlédl, zamiloval si ho a řekl mu: „Jedno ti chybí: Jdi, prodej všechno, co máš, a dej chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne.“

On se nad tím slovem zachmuřil a se zármutkem odešel, neboť měl mnoho majetku.

Teologické zamyšlení nad jedním ohlasem na Sjezd delegátů BJB 2018

Přečetli jsme si trochu „uplakaný“ (jinak to nelze nazvat) [dopis předsedy VV Pavla Coufala](#). Sjezd delegátů nehlasoval tak, jak si představoval, a on se s tím nehodlá smířit.

Jak liché a čistě účelové je tvrzení, že SD nebyl v závěru usnášeníschopný, dokládá vynikající [rozklad bratra Křivánka](#). Myslíte si, že kdyby návrhy nepřijaté v závěru sjezdu byly bývaly přijaty, že by bratr Coufal také poukazoval na to, že usnášeníschopnost sjezdu byla sníženým počtem hlasujících „reálně zpochybněna“? Jistě, že ne. Nejspíš by děkoval Pánu Bohu, že „naše modlitby“ byly vyslyšeny. Že takto mnohde na sborech chápou právě výsledek SD, mu nepřijde ani na mysl. Anebo mu to na mysl přišlo, a proto nelenil a napsal svůj „pastýřský“ dopis, aby dojmy ze sjezdu uvedl na pravou míru. Takto jednájí běžně někteří politici (jen do té demagogie zpravidla nezatahují „Pánaboha“).

Je vidět, že některým církevníkům není takové politikaření nevlastní. Nu, je to dokument a je dobře, že bude těm, kdo se jednou budou vývojem BJB (a duchovní úrovní jejího vedení) v těchto letech zabývat, k dispozici.

Pokusy udělat z křesťanství náboženství příkazů a zákazů, apelovat na to, že je to „biblické“, a inkriminovat ty, kdo to vidí jinak, známe už z evangelií. Za názor, za to, co „řekl“, byl ovšem svými odpůrci pronásledován jen jeden – ten nejdůležitější. Nelíbilo se jim ani to, jak se choval („jí s hříšníky a celníky“), ale souzen a odsouzen byl za to, co řekl („rouhal se“).

Po něm ovšem byli ostouzeni a pronásledováni i jeho stoupenci a po nástupu církve k moci všichni názoroví odpůrci toho, co bylo prohlášeno (samozřejmě vždy s odkazem na „Písma“) za pravověří. Naši předkové – anabaptisté a baptisté – to zažili v době svého vzniku naplno. Proto hájili názorovou svobodu pro sebe i pro druhé a i když jim šlo nejen o čistotu života, ale i o čisté učení, byli citliví na diskriminaci menšin. Proto mezi sebou tvořili taková společenství, kde integrita místního sboru byla chráněna před jakýmkoliv prosazováním „pravověří“ zvenčí. Z toho důvodu také vědomě formulovali a dobrovolně přijímali takové řády a zásady, jaké se dochovaly i v ústavě BJB.

Ani anabaptisté či baptisté nebrali ve svých sborech *hřích* na lehkou váhu, ale při potírání hříchu si osvojili reformační přístup. Nevím, odkdy se traduje vtípek, v němž návštěvník bohoslužeb je dotazován: „O čem mluvil dneska pan farář?“ „O hříchu“ „A co o něm říkal?“ „Byl proti němu“. Je to úsměvná karikatura křesťanské zvěsti, ale má něco do sebe: Hříšník je usvědčován Božím *slovem* – evangeliem. A evangeliem, dobrou zprávou, která nikdy nevyzní naprázdno, není nějaký výčet toho, co je dovoleno a co je zakázáno, byť by to bylo celé „z Bible“. To je přístup zákoníků a farizeů. S tím nelze předstoupit před ty, kterým chceme svědčit.

Topolečtí delegáti nemohli na SD odpovědět na otázku, „jestli opravdu věří, že homosexuální jednání není hřích,“ jinak, než odpověděli, ať už si o homosexualitě mysleli cokoliv. Taková otázka nemá totiž s obsahem křesťanské víry a naděje, na kterou smějí být kdykoliv dotazováni, nic společného. Navíc by se tím zpronevěřili svému svědeckému poslání: Přistoupili by na zaměňování evangelia za náboženský moralismus, který ještě nikdy nikoho ke Kristu nepřivedl. Ty, kteří se této záměny ke své škodě trvale dopouštějí, by sice asi potěšili, ale svému svědomí i Kristově věci by uškodili.

Jsou ti, kdo chtějí Topolku vyloučit ze svého společenství, vedeni dobrými úmysly? Možná. Pak ovšem nezaškodí připomenout si pár veršů ze známé písně Sváti Karáska „Podobenství o zrně a koukolu“, inspirované Ježíšovým podobenstvím z Mt 13.24-30:

Kdo je zrnem dobrým a kdo patří na hnůj,
do toho Bohu ty nefušuj,
my můžeme třídit brambory,
ale nás si po žních přebere Bůh.

Nechte to růst, jen to nech růst,
ať spolu roste vše, co má vzrůst,
dyť všechny hrůzy a horory
byly v touze, aby svět očištěn byl.

Protože v tom původním podobenství nešlo asi o lidi, ale o myšlenky a názory, které nejsou z Boha, mohli bychom to doplnit tak, že s tím, co je „zlou setbou“, se nemáme zaplétat a máme to nepochybně i „rozsuzovat a usvědčovat“ (1Kor 14, 25), ale to je tak asi všechno. Víc nám rozhodně nepřísluší.

Petr Macek

zdroj: archiv [Notabene](#)

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)